

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvas szerkesztők háborúban léte alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ Egy óra 1 „ 20

A becsületes ellenzék

A magyar ellenzék férfias nyíltsággal, imponáló akaraterővel, érett és megfontolt bölcsességgel, de mindenekelőtt a hazafiság legnemesebb érzetével állott meg az ország parlamentjében. Teremthetett volna duló vitát, provokálhatta volna erős politikai szcenákat, de nem tette. Gavallérosan, előkelően és hidegen egy magasabb és mindenekelőtt álló kötelesség parancsoló szavát fogadta el az ellenzék, megvizsgálva, megosztva és lehetőleg megtisztítva azt, amit a kormány nyájaskodó udvariassággal és szembetűnően hajlott derékkal elébe vitt. A kimért lépést, az elveknek, fölfogásoknak nagy distanszát azonban megtartotta úgy a függetlenségi mint az alkotmánypárt a kormányparttól.

Nem jöttünk barátságos kézszerítással, nem vagyunk egy szikrányit is megváltozott felfogással, véleménnyel felületek, de megszavazzuk amit most tettek a Ház asztalára: a népfelkelő törvényt a magyar katonának osztják földön való alkalmazását. Megszavazzuk, nem értetek, hanem a legfelsőbb kívánságért, a nemzeti egységességért a kiféle őrzött harmóniáért.

Nagyjában így lehetne összefoglalni akár Andrassy Gyula grófnak, akár Bakonyi Samunak beszédét. Az ellenzék hazafias türelemmel teljesítette a kívánságokat, mert arra nagyjában valóban szükség van, mert a háború parancsoló szava megköveteli azt tőlünk. Nobilisan, simán, a politikai vitának rendes keretei között adták meg a kormánynak azt, amit kért, nehogy utólag azzal álljon elő, hogy valami is az ellenzéken mult, hogy az ellenzék zavarta meg az összetartás harmóniáját a világ előtt. Megadták — de maradnak a régiben — alapos távolságra a kormánytól.

De az igazságos kritika nemes bonckése azért végigsimisított a kormány javaslatokon. A dudvát, a rossz és vad hajtásokat kiszedgette belőle az ellenzék így is és ennek a kormánynak minden vétke, minden elkövetett igazságtalansága a közelmúltnak minden keserősége benne zúgott abban, amit Bakonyi, az ellenzék szónoka dobott oda elibe: hogy ugyan ez a törvényhozás, amely most a 18 évesektől véraldozatot követel, ugyan ez a törvényhozás még a 29 éveseknek sem adja még a választói jogot.

Kilátásaink végső győzelemre

Tüzérségünk két orosz löszerraktárt felrobbantott

Budapest, április 28.

Általános helyzet változatlan.

A Kárpátokban, valamint Orosz-Lengyelországban itt-ott heves ágyuharc volt. Tüzérségünk teli találatokkal az oroszok két löszerraktárát felrobbantotta. Ostry magaslatról keletre eső szakaszon az ellenségnek ismételve éjjeli támadásait visszavertük.

Délkelet-Galiciában és Bukovinában különös esemény nem történt.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Az oroszok kárpáti veresége

Hága, április 28.

A „Handelsblat“ írja: Az orosz győzelmi híreket a kárpáti harcokról a tények durva hazugságoknak bélyegezték. Az áttörés nem sikerült.

A „Ruskoje Slovo“ nagy elismeréssel szól az osztrák-magyar hadseregről, amely a régi kárpáti állását visszahódította.

Kárpáti sikereink

Berlin, április 28.

Schreibenshofen őrnagy írja: Az északi harctéren a szövetségesek ismét jelentős részletsikereket értek el. A Kárpátokban a stratégiai offenzívába mentek át, hogy elfoglalják az uralkodó magaslatokat. Az akció egyik eredménye az Ostry magaslat meghódítása, amely az Orava folyó mentén fekszik a Skoleba vezető út mentén. Ez körülbelül e nemrég meghódított Cvini magasságában fekszik. Ezzel a szövetségesek elfoglalták annak a völgynek a legfontosabb állásait és ezáltal az oroszok minden további előnyomulását sikeresen feltartóztathatják és viszont abban a helyzetben vannak, hogy előnyomulásukat folytathassák.

Przemysli foglyok Pétervárott

Stockholm, apr. 28.

Az ellenséges sajtó még mindig foglalkozik Przemysl elestével, különösen az angol lapok hoznak részleteket az elfoglalt vár helyzetéről és az ostrom eseményeiről. A „Svenska Dagblad“ külön tudósítója azt jelenti Pétervárról,

hogy husvétkor több przemysli foglyot hoztak Pétervárra, ami első alkalom volt arra, hogy a pétervári lakosság idegen foglyokat lásson. A foglyok fáradtaknak látszottak, magatartásuk azonban önzert és nyugodt volt. A lakosság minden rétegében tisztelettel beszélnek Przemysl hősi vérdíjéről, különösen pedig Kuzmanek tábornokról.

Nyugalom a sárosi fronton

Frankfurt, április 28.

A „Frankfurter Zeitung“ jelenti Eperjesről: Az elmúlt napokban nem volt különösebb változás a sárosi fronton. A Fias melletti kisebb ágyuharcoktól és lövészárókharcoktól eltekintve, nyugalom uralkodott. Egy ellenséges repülőgép megjelent az Eperjes melletti Sóvár fölött és proklamációt dobált le.

ORSZÁGGYÜLÉS

A képviselőház ülése

Folyosók és ülésterem zsufolva volt ma megint.

Szász Károly elnök háromnegyed tizenegykor megnyitja az ülést.

Ezután harmadszori olvasásban elfogadják az országgyűlés tartamának kivételes meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot.

A törvényhatósági választói jogról szóló javaslat volt napirenden.

Sándor János belügyminiszter reflektál a vita során elhangzott észrevételekre. Nem akar kitérni Polónyi Gézának a fővárosi közönsége és tisztviselői karával szemben hangoztatott panaszaira.

Elsősorban azért nem, mert ezzel eltérne a tárgytól, másrészt pedig megzavarná azt az ünnepélyes hangulatot, a melyben a képviselőház eddigi szónokai, a nemzet nagy érdekeit tekintve, az ellentéteket félretéve, teljes komolysággal tárgyalták a napirenden levő javaslatokat.

A városokban a törvényhatóságok mandátuma különböző időpontban jár le. Elismeréssel emlékezik meg, hogy a háború kitörése óta azokban a városokban, ahol bizottsági tagválasztások és tisztújítások voltak, a polgárság megértette a nagy idők intő szavát és a pártoskodás mellőzésevel, simán ment minden. Tekintettel voltak mindenütt a hadbavonultakra, sőt egy helyen a polgármesteri állásra is olyan embert választottak, aki ezidőszert a harctéren teljesít szolgálatot.

Budapesten az idén lesz tisztújítás és törvényhatósági bizottsági tagválasztás. Neki ugyan nincsen aggodalma, hogy a jelen viszonyok között is simán folya le a választás, de mert több oldalról aggályokat fejeztek ki és mert tegnap az országgyűlési választásokat is elhalasztottuk, sőt a nepfelkelési törvény

kiterjesztése folytán még több polgár fog a zászlók alá vonulni, nem zárkozik el az elől, hogy Sággy indítványának szellemében halasztó módosítást terjesszen elő a részleteknél.

Az általános vitát erre befejezték és a javaslatot általánosságban elfogadták.

A részletes tárgyalásnál a cím elfogadása után Szász Károly alelnök javasolta, hogy az 1. és 2. szakaszt együtt tárgyalják, mert tartalmuk összefügg, de azért is, mert a két szakasz helyett a belügyminiszter három új szakaszt óhajt javasolni.

Sümei Vilmos ezt ellenzi, de az elnök felvilágosító szavai után indítványát visszavonja.

Sándor János belügyminiszter: Beterjeszti a három új szakaszra vonatkozó javaslatát. Az első szakasz fentartja a megyei és a székesfővárosi választásokra vonatkozólag jelenleg érvényben levő törvény hatályát. A második szakasz azt mondja, hogy

„Budapestén a békekötést követő három hónapon belül ejtendő meg az új választások. A bizottsági tagságok addig érvényben maradnak, választó pedig mindenki, a ki 1914-ben választó volt.”

Vázsonyi Vilmos néhány szóval indokolni kívánja, hogy a törvényhatósági választások elhalasztását miért kívánja az ellenzék. Azért, mert a magyar törvényhatóság nemcsak közigazgatási, hanem politikai testület is és a községi választások éppen ugy politikai jellegűek, mint a képviselőválasztások.

Azt kívánja, hogy a kormány készítse elő a fővárosi törvény revízióját, a melyet még Széll Kálmán ígért meg, de közbeeső események meggátolták ígérének teljesítésében. Kéri a kormányt, hogy csinálja meg a revíziót, adja meg a munkásoknak a választójogot és törölje el a virilizmust, a melynek Budapesten nincs semmi jelentősége.

Az ülés vége délután 4 órakor.

Felfüggesztett intézkedés

Az élelmezési bizottság értesítése

A miniszteriumból a közönség élelmezése körül a háború időtartama alatt nem egy, de igen sok egymásnak ellentmondó intézkedés került már ki. Most bennünket makóiakat és csanádmegeket érdeklő ilyen dologról kell írunk.

A vármegyei élelmezési bizottság napokon át tartó fáradságos munkával tervet készített a liszt utalványozására, illetve a készletek bevallására és e terv szerint, mint megirtuk, Makón a közönségnek április 29-ikétől május hó 6-ig ABC rendben kellett volna az egyes élelmezési bizottságok előtt jelentkezniük.

A jelentkezés már a holnap, tehát a csütörtöki nappal vette volna kezdetét, de a miniszter az élelmezési bizottság munkálatának egy részét, mint ma a vármegyével sürgönyileg tudatta, nem hagyta jóvá, miért is az élelmezési bizottság kénytelen volt a holnap kezdődő jelentkezést ideig-

lenesen felfüggeszteni és erről a következő értesítést adta ki:

Az élelmezési bizottság értesíti Makó város közönségét, hogy a kenyér- és lisztfogyasztás szabályozása tekintetében közzétett eddigi rendelkezések a további intézkedésekig függőben hagyatnak.

Ehhez képest a fogyasztóknak a megjelölt kerületekben való jelentkezése, továbbá az összeíró küldöttségek működése egyelőre elmarad.

A kereskedések, malomvállalatok üzeme és forgalma a kormányrendeletek eddigi intézkedésein túl — újabb korlátozások alá egyelőre nem esnek.

A kenyér- és lisztfogyasztás szabályozására a vármegyei élelmezési főmegbízott, a járási és Makó városi megbízottak által falragaszokon, vagy egyéb módon közzétett intézkedések foganatba vétele egyelőre mellőzendő.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Április 29. Csütörtök. Róm. kath. Péter vt. Protest. Péter vt. Görög-orosz ápr. 16. Irén. Nap kel 4 óra 51 perckor, nyugszik 7 óra 05 perckor.

Időjárás. Lényegtelen hőváltozás és sok helyütt csapadék várható. Sürgönyprognózis: Hűvös, sok helyütt csapadék. Déli hőmérséklet: 8-2 fok C.

A gazdasági bizottság ülése. Makó város gazdasági bizottsága holnap, csütörtökön délelőtt 11 órakor Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével ülést tart.

Megsemmisített választás. Az elmúlt év őszén az ipariskolai bizottság újból választotta meg az iskola tanítóit és akkor Grosz Henrik tanítót, ki már évek óta működött az ipariskolánál, nem választotta meg. Ezt az eljárást annak idején lapunkban is szóvá tettük, és helytelenítettük, hogy egy hadbavonult tanítót mellőztek, míg a többi hadbavonult tanítókat meghagyták állásaikban. Grosz Henrik tanítónak a felesége azonban nem nyugodott meg az ipariskolai bizottság eljárásában. Megfelebbezte a választást. A felebbezés eljutott a miniszterig, ki helyt adott a felebbezésnek és Grosz Henriket visszahelyezte ipariskolai tanítói állásába.

Iskolai értesítés. Értesitem a t. szülőket, hogy a helybeli állami elemi iskolákban a tanítás f. hó 30-án, pénteken reggel 8 órakor megkezdődik. V. Nagy Lajos, h. ig.-tanító.

Az időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint lényegtelen hőváltozás és elvélve eső várható. — Sürgönyprognózis: Enyhe elvélve csapadék. Déli hőmérséklet: 19-6 fok C. — A Meteor jelenté: Április változási napjai: 29. hűvös, száraz jellegű ugyan, de a 30-i erősen csapadékos, így e két ellentétes hatás egy közepes csapadékos kialakulásban létesül. Május változási napjai: 6 enyhe; 9. szeles esetleg viharos vagy zivataros; 11. meleg derült, szeles;

14. részben csapadékos, hűvös; 15. meleg, száraz, derült; 17. hűvös esetleg hideg szeles; 22. enyhe, 28. csapadékos, hűvös.

Választói jogot a harcosoknak. Rakovszky István országgyűlési képviselő ma indítványt jegyzett be a képviselőház indítványkönyvébe, mely javasolja, hogy mindazok a magyar honpolgárok, kik a mostani világháborúban a monarchia véderejében a fronton szolgálatot teljesítettek, nemzetiségi különbség nélkül, aktív választói joghoz jussanak. Az indítvány 20 éves korhatárhoz kívánja kötni az új intézkedést, oly módon, hogy az a legközelebbi törvényhatósági, illetve köpviselői választáson már gyakorolható legyen.

A terrace. Ez az idegen szó a neve annak a dobogónak, melyet a kávéházak tulajdonosai nyáron kávéházaik előtt fel szoktak állítani. Mikor Weisz Jenő az Otthon-kávéház tulajdonosa az elmúlt évben a terrace-t felállította, Makó városa nagy összeg ellenében adta meg erre nézve neki az engedélyt. Más városokban az ilyen terrace-ok felállításáért nem igen fizetnek díjakat, mert hiszen ez inkább a közönség kényelmét szolgálja és belőle a kávésnak vajmi kevés a haszna. Az Otthon-kávéház tulajdonosa most adta be a városhoz kérvényét a dobogó felállítására iránt és hivatkozással a mostani nehéz viszonyokra, kéri a térdijának elengedését. A kérelem méltányosságát nem lehet elvitatni, mert a dobogó a közönség üdülését szolgálja. Így hihető, hogy a város helyt ad a kérelemnek, vagy csak csekély térdiját követel.

Levél az orosz fogságból. Kácsik Pál makói késes mesternek hasonló nevű fia is részt vett Przemysl várának hősi védelmében. Szülei azt hitték, hogy ott hősi halált halt. Ma azonban a fiutól levél érkezett Szamarkandból és tudatja, hogy orosz fogoly. Jól érzi magát. Egyben tudatja azt is, hogy vele együtt van Bartha makói hentesnek fia is.

A burgonyakeményítő gyártása. A miniszterium legújabb rendeletével értesíti a közönséget, hogy burgonya keményítőt csak azok gyárthatnak, a kik erre kormányhatósági engedélyt nyertek. Az engedély kérésekor igazolni kell, hogy mekkora lesz a folyó éven e célra a termőföld területe és a múlt évben mekkora területen termeltek gyártási célra burgonyát. Engedély nélküli burgonya keményítő gyártásért az illető szigorúan büntetik.

Idegenben elhunyt makói katona. Ma délelőtt egyik kassai csapatkórházból értesítés jött a városhoz, melyben tudatják, hogy Perec József közlegény, Perec István makói városi hajdu fia járványos betegségben elhunyt.

A rendőrség felhívása. A rendőrség felhívja a Honvéd-városrészi lakosokat, hogy a Gyilkostó és a Honvéd városrész mellett elvonuló csatorna mentén jóságokat ne legeltessenek, mivel az a csatorna rongálásával jár. Aki a jóságait a csatorna mellett legelteti, azt szigorúan büntetik.

A tavaszi időjárás elősegíti a ragályos betegségek terjedését, azért jól teszi mindenki, ha idejekorán ellátja magát fertőtlenítő

szerrel, pl. 1 üveg lysoformmal, mely minden gyógyszerárban és drogériában kapható 90 fillér árban. A lysoform-szappan árát a nyersanyagok megdrágulása következtében kénytelenek voltunk 1 korona 20 fillérre felemelni.

Adomány a vak katonáknak. A megvakult katonák javára a polgárőrség gyűjtéséhez Dr. Dózsa Simon adományozott 20 koronát, ugyanezen célra Grosz Dezső kereskedő az üzletében persellyel gyűjtött 1 korona 36 fillért.

Állatbetegség a szomszédban. Apátfalva községben, mint bennünket értesítenek, az ebveszettség szörványosan fellépett, miért is a hatóság elrendelte a zárlatot.

Gazdátlan állatok. A városházánál egy tehenet őriznek gazdátlanul. Tulajdonosa a rendőrségnél átveheti. Burunkai Jánosné Gróf Pálffy-utca 56. számú házábanál szintén egy tehenet őriznek melyért tulajdonosa jelentkezhetik.

Makó város szórakozásai

Színház és zene

A háború országszerte, így nálunk Makón is, az emberek lelkéből a hangosabb mulatságok iránt a tartózkodás érzetét váltotta ki. Igaz, hogy már Makóvárosának is annyi hősi fia halt el a harcok mezején és ezreink állanak még Makóról is a fegyverek tüzeiben, kiknek életéért itthon még több ezren aggódnak, így hát nem esoda, ha Makón az embereknek éppenugy, mint országszerte, mulatozni kedvük nincs.

Makóvárosa fölött elmúlt az egész tél farsangostul együtt a nélkül, hogy egy hangosabb mulatság, bál lett volna. Helyesen is volt ez így. A bál kirívó ellentétet képezett volna a háború komoly és többször aggodalmas hangulatával szemben.

Bármilyen hangulatot is teremtett legyen a háború, még sem lehet, hogy az ember minden szórakozástól tartózkodjék. Mert hiszen vannak szórakozások, melyek nélkül a lelki élet pang és annak tovább képzése szenved.

Itt van például most nálunk a színház. Nem szorul bizonyításra, sőt csaknem fölösleges is említeni, hogy a színjátszás a mellett, hogy szórakozást nyújt, azonkívül a lélek nemesítésének, művelődésének, tehát a kulturának is tényezője.

Mégis azt tapasztaljuk, hogy most Makón az eddigi színi évadtól eltérőleg jóval gyérebben látogatják a legkedvesebb szórakozásnak és egyben a kulturának eme csarnokát. Ezzel szemben azt tapasztaljuk, hogy a fővárosban, de más nagyvárosokban is a színházak zsúfolásig telve vannak, pedig más városokban is van szomorkodásra ok, de egyuttal belátják azt is, hogy a lelket sem szabad megfosztani minden szórakozásától.

Volna még Makón egy másik szórakozás. Ez nem más, mint a zene. Mikor a háború kiűtött, dicső véreink a zene lelkesítő

hangjai mellett vonultak a harc-térre. Sőt hős testvéreink még a lövészárokból sem nélkülözik a lelket kedélyes érzésbe ringató zenét. Hiszen rohamra is a zene bátorító hangjai mellett mennek vitéz katonáink.

Makón is szólott egyes helyeken egész a háboru tartama alatt a zene. Egészen e hó 20-ig. Ekkor beszüntette azt a hatóság. Most elnémultak a hegedük. Nem zeng a cimbalom. Nem beszél a fuvola. Szomorkodunk. Még ezt az élvezetet is megtagadjuk magunktól, illetve a hatóság megtagadja a közönségtől.

Ez nincs így rendjén. Nincs pedig két okból. A zene szükséges még a bánatos lélek felvidítésére is. Hiszen sirva vígadó nemzet a magyar. Senki el nem tagadhatja, hogy a zene hatása a milyen bus érzést, olyan vigat is tud kiváltani az emberi lelkekből és hogy ezekre a léleknek szüksége van, az nem vitás. És elvégre, aki nem akarja hallgatni a zenét, annak az nem kötelessége.

A zene tilalomnak van még egy más kellemetlen hatása is. Makón körülbelül 20—25 cigány zenész család van ez idő szerint. Szándékosan mondtuk, hogy van. Azt nem mondhattuk hogy élnek, mert bizony szegények most koplálnak. Nincs semmi keresetük. Nem nyújthatják oda a tálcát, amelybe mindenki csak annyit dobott be, amennyit akart azoknak a cigány zenészeknek, kik megőrizték a magyar zenét.

Azt mondtuk, hogy ez idő szerint 20—25 cigány zenész család él Makón. Itt aztán figyelembe kell venni, hogy a cigány-családoknál még nem divat az „egy-ke”. Náluk van gyerek elég. Sok a purdó. Kenyér kellene ezeknek. A hatóság szigorúsága megfosztotta őket ettől, de hihető, hogy a vázolt okoknál fogva nem sokára vissza is adja. Mert csak nem halhatnak éhen a szegény cigányok, hiszen ők is emberek.

A Korzó-szálloda és vendéglő kedvező árban eladó.

Vetni való és főzésre alkalmas szép, nagy burgonya kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

HERE SZÉNA és MARHÁNAK való, valamint herésárpa-szalma kapható IRITZ MIKSÁNÁL olcsó árban.

Hereföld 100 hold kiadó Iritz Miksánál.

Felakasztottak egy szegedi huszárt

A rögtönítelő bíróság kötél általi halálra ítélte a szeretője gyilkosát

Megemlékeztünk már Kalla Illés szegedi közhuzzárról, ki pár nappal ezelőtt Szegeden a lövészenyítérhez közel egy tanyában holtra verte Fodor Antalné nevű kedvesét azért, mert neki pénzt adni nem akart és aztán kirabolta.

A rablógyilkos huszár fölött ma mondott ítéletet a szegedi rögtönítelő bíróság. A szerenészetlen aszszony ugyan még életben van, de eszméletlen állapotban fekszik és felgyógyulásához nincs semmi remény.

Kalla Illés mindent beismert. Elmondotta a bíróság előtt borzalmat tettének részleteit és a rögtönítelő katonai bíróság kötél általi halálra ítélte.

A huszárt láthatóan megviselte a roppant izgalom. Lehorgasztott fejjel, de még mindig katonás pózzal állt a feszület előtt és hallgatta a halálos ítéletét.

Szerdahelyi alezredes felolvasta az ítéletet. A hadosztály-bíróság Kalla Illést a törvénykönyvbe ütköző rablás és megkísérelt gyilkosság büntetében bűnösnek mondja ki és ezért a honvédség kötél általi halálra ítéli.

A gyilkosnak egy arcizma sem rándult meg. Szerdahelyi alezredes gyorsan olvasta az ítélet indoklását. A tanuknak, de az elítéltnéknél saját vallomásaival is teljesen igazolva van mindkét vádbeli cselekmény. Súlyosító körülmény, hogy hidegvérrel, kegyetlenül növel szemben követte el a tettet. Enyhítő körülmény, fedhetetlen előélete, elhanyagolt nevelése és fiatalága.

— Az ítélet, — mondja emeltek hangon Szerdahelyi alezredes, — két órán belül végrehajtandó.

A gyilkost fegyveres katonák fogták körül és a vádlottak szobájába vezették, ahol azonnal fölfölkereste Kántor Jenő lelkész. A gyilkos fáradtnak, sőt megtörtnek látszott, de nem annyira a bűnbánásnak, mint inkább a halálfélelemnek jelei mutatkoztak rajta. Sűrű haja alatt verejtékezett a homloka. Néhány perc múlva vitték a gyilkost a Béke-utcai katonai ügyészség udvarára. Egy szakasz szuronyos katonák fogta körül. Mellette Kántor lelkész haladt.

Usak igen kevesen jutottak be az ügyészség udvarára. Alig kaptak egy-két civil jegyet. Csupa tiszték gyűltek össze.

Egy fél őrszázlálj vonult föl Kugler Győző százados vezénylete alatt. Századparancsnokok voltak: Huba Vilmos és Vitéz János főhadnagyok. Az udvar közepén a bitófa körül négyszöget alkottak.

Ezalatt Kalla Illés levelet írt a nővérének, majd levetette a honvédruhát és átöltöztették daróruhába.

Pontosan félnyolcekor egy szakasz szuronyos baka kísérte a bitó alá. Kalla úgy nézett ki,

mintha az utolsó félórában tíz évet öregedett volna.

Szerdahelyi alezredes újra felolvasta előtte az ítéletet, azután Bali Mihály, aki ma reggel érkezett Szegedre, Kalla nyakára kötötte a hurkot, a fejét pedig letakarta fehér kendővel.

Szerdahelyi alezredes most imát vezényelt. Csöndesen szállt az ég felé az ima a bűnös huszár lelki üdvéért. Azután Kántor Jenő tábori lelkész gyönyörű beszédel intézett a félzászlóalj honvédhez.

Félnyolce után tíz perccel Léde-
rer dr. konstatálta a beállott halált.

SZINHÁZ

Színházi műsor

Csütörtökön itt először! „Jönnek a németek” bérlet.

VIGSZINHÁZI KABARET.

A közönség, a mely ma végighallgatta a művész estély műsorának izléssel összeválogatott számait, hálás szeretettel, melegen, komoly megértéssel ünnepelte az előadó művészeket. Konráth Ilona az estélyen többször ragyogtatta briliáns tehetségét, amit mondott, megértően, bensőséggel mondotta. Heltai Jenő kedves verses játékában rajta kívül még Ujj Kálmán, Pintér Irma és a bájos, értelmes Thorma Gusztika ügyeskedtek. Kellen Rózsi szépen, biztos könnyedséggel énekelt. A „Lohengrin” opera paródiában Nádasyné és Komlós elsőrendűt nyújtottak. Bájos, ügyes volt Felhő Ica is. „A háromszög” e színjáték szellemes fordulatai, ötletei, nagyon tetszettek.

Az estélynek óriási sikere nemcsak a vigszínházi műsor kiválóságának, de az előadók odaadó, minden támogatásra méltó szorgalmának is köszönhető.

* **Egy katona története** olesó helyárrakkal. Pénteken este egy hírneves régi darab kerül színre az „Egy katona története”, a melyben egy ártatlanul gályarabságra ítélt katona életét dolgozták fel a szerzők. Nem hisszük, hogy volna régebbi színházjáró ember, aki ne nezte volna meg annak idején a darabot és akinek még ma is ne volna emlékezetében, amit látott. Az „Egy katona története” évtizedeken át műsoron tartotta magát és azok közé a darabok közé tartoznak, amelyekről azt mondjuk, hogy soha sem esznek, mert még ma is éppen úgy vonzanak közönséget, mint évekkel ezelőtt. Az előadás olesó helyárrakkal lesz megtartva és jegyeket már lehet előre váltani a színházi pénztárnál.

* **Nemtudomka bemutatója.** Szombaton mutatja be színtársulatunk a „Király Színház” nagy-sikerű operettjüdjönását a „Nemtudomka”-t, a melynek Makón is bizonyára nagy sikere lesz. A vezető-szerepeket Révész Ilonka, Kellen Rózsi, Nádasyné, Sugár, Thorma, Ujj Kálmán, Komlós, Rónai és Heltai játsszák.

Adakozzunk a megvakult katonáknak

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek a háboru után fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

Lysiform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 90 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertik, Vas, stb. intézeteinek vizsgálati szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél (sebekre és dagantokra) kés- és arcomásra és ragályok elhárítására, stb. mindenkor ajánlják.

LYSIFORM SZAPPAN

finom gyenge piperezsappan, 1 százalék lysiformot tartalmaz és antiseptikus hatású. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is; szépíti, megpuhítja és illatosá teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ár: 120 korona.

Fodormenta lysiform

erősen antiseptikus hatású szájviz. Szájbüzi rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre

Eredeti üvege 1 K 60 fill.

Az összes lysiformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kivánatra bárkinél ingyen és hármentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi Vegyészeti gyára UJPESTEN.

POÓR ENDRE

gyógyserumnél kapható Makón

VILMA-CRÉMgyorsan és biztosan ható ár-
lomatlan szer, szeplő, májfolt,
ar- és kézvrösség és min-
dentéle bőrféltálatás ellenVilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfjítő szer.Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajfjítő 1 ko-
rona. Gyógyserumok 1000 kiállításán ér-
mekkel lettek kiállítva.**Makulatur-**papir kapható kisebb
és nagyobb mennyi-
ségben kiadó hiva-
talunkban.Egy ügyes, jóra való fut
tanulónak
felvesz e lap kiadóhivatala.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen

A „MAKÓIFÜGGETLEN UJSÁG“-ba.**A HÁBORU**fejleményeire ugyszólván minden ember kíváncsi és meg-
keltőzetett szorgalommal olvassa azoknak a napilapoknak
híradásait, amelyről meg van győződve, hogy legjobb ér-
tesülései vannak. — Ma már — kevés kivétellel — minden**MAKÓI**ember csakis olyan ujságot olvas, amelyből világosan látja,
hogy az a lap az ő szószólója is és az ő érzelmeivel egybe-
vág. Így nemhogy Makón, de vidéken sem nagyon sok**FÜGGETLEN**érzelmű ember van, akinek már kora reggel az asztalán ne-
volna a „Makói Független Ujság“ az napi száma újabbnál-
újabb hírekkel telve. — Ha pedig valakinek valami eladni,
venni vagy haszonbérbe adni valója van, ezen közkedvelt**UJSÁG**meghozza a kívánt eredményt, mert olcsóságánál és meg-
bízhatóságánál fogva Csanádvármegye legelterjedtebb napi-
lapjai között foglal helyet. — Egyszeri hirdetés minden-
két meggyőző az elmaradhatatlan biztos siker felől. 0 0
Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2 sz.Van szerencsénk a jégvásárló tisztelt kö-
zönséget értesíteni, hogy**a jéggyártás kezdetét vette**és a jég árát f. évi április hóra követke-
zően szabtuk meg: Üzleti célokra 12 és
fél kilón felüli vásárlásoknál a malomban
átvéve kilónként 3 fillér. Magánhasználatra,
a házhoz szállítva kisebb mennyiségben,
kilónként 5 fillér.

Zeitler gőzmalom r. t.

Levelek jöttek Przemysl-bőlmég pár hónappal ezelőt is minden asszonymak, kinek férje ott volt. Le-
velek, néhány sorból állók, de annál többet mondtak Hiszen minden
sorát, minden betűjét könnyeivel öntözte a derék férj, a jó apa, a ked-
ves testvér. Hozzánk is érkezett levél, de még annál több fénykép a hő-
sök nagy arckép-albumában való elhelyezés végett, mert mindenki látni
akarja hozzátartozója arcképét egy ilyen diszes albumban. Ha majd a
férjek ismét életjelt adnak magukról, akkor**minden asszony írhat levelet**a harctéren küzdő vagy fogságban levő urának és megírhatja neki, hogy
fényképét már beadta kiadóhivatalunkba, hogy azt megörökítsük a többi
sok száz hős arcképével együtt a hősök nagy arckép-albumában. Most,
miután a harmadik csoport fénykép-gyűjést megkezdtek, mindenki hozza
be hozzátartozója arcképét, hogy ki ne maradjon a hősök arckép albu-
mából, mert a háboru elmúltával nem fogadunk el több fényképet, akkor
már kéznél lesz a diszes album. Az az asszony, aki már behozta vagy
behozza férjének akar katona, akár civil fényképét, egész nyugodan írhat és**küldhet csomagot az urának,**nem kell neki attól tartani, hogy az ő férjének arcképe kimarad a többi
hősök közül. Mert egy ilyen diszes album nem más, mint egy szép em-
léktárgy, mit ha felnyit az ember, élethűen előtte van az, akit legjobban
szeret és egy ilyen emléktárgyat a háboruból vissza térő hősök is öröm-
mel fogadnak. — Kiadóhivatalunk elfogad arcképeket a nap bármely sza-
kában és szívesen ad felvilágosítást minden erre vonatkozó kérdésre.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajtóján, Makón.